

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)
Savitribai Phule Pune University
Formerly Pune University

अंतर्गत गुणवत्ता सिध्दता कक्ष
गणेशखिंड, पुणे-४११००७
दूरध्वनी क्रमांक: ०२०-२५६२१०४४/८/९/५१
ई-मेल : iqac@unipune.ac.in
संकेतस्थळ - www.unipune.ac.in

Internal Quality Assurance Cell
Ganeshkhind, Pune – 411007
Contact No. 020-25621044/8/9/51
E-mail - iqac@unipune.ac.in
Website – www.unipune.ac.in

अंगुसिक/३५५/२४

दिनांक : १२/०९/२०२४

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
मान्यताप्राप्त परिसंस्था व विभागप्रमुख
प्रस्तुत विद्यापीठ

विषय : “आविष्कार” संशोधन स्पर्धा २०२४-२५

विद्यापीठाने गेल्या १६ वर्षात “आविष्कार” राज्यस्तरीय संशोधन स्पर्धेमध्ये उत्तुंग यश प्राप्त केल्यानंतर पुढचा टप्पा म्हणून विद्यार्थ्यांमधून उद्योजक व संशोधक निर्माण करण्याच्यादृष्टीने तसेच शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ च्या आविष्कार स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थ्यांना विद्यापीठातील सायन्स व इनोव्हेशन पार्क, इन्क्युबेशन सेंटर व ASPIRE सारख्या संशोधन प्रोत्साहन योजनांशी जोडण्याचा मनोदय मा. कुलगुरू महोदयांनी व्यक्त केला आहे.

याबाबींच्या पूर्ततेसाठी मा. कुलगुरू यांनी मा. प्राचार्य प्रा. डॉ. देविदास वायदंडे यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या समितीने सदर योजनेच्या सर्व पैलूंचा साकल्याने विचार करून खालीलप्रमाणे सुधारित कार्यपध्दती निश्चीत केलेली आहे.

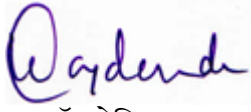
- शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ च्या “आविष्कार” या महाविद्यालयस्तर संशोधन स्पर्धेचे आयोजन विद्यापीठाच्या सर्व संलग्नित महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी सोमवार दि. ३० सप्टेंबर, २०२४ पर्यंत करावे.
- उपरोक्त स्पर्धा आयोजन केल्यानंतर सदर स्पर्धेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांची यादी,
Two Geotagged Photographs – (at glance),
One Video Clip – 1 min (at glance),
A3 Size Poster ची प्रत (फक्त निवड झालेल्या स्पर्धकांचे)
Abstract 100 words for each Successful participant (Times New Roman)
विद्यापीठाच्या अंतर्गत गुणवत्ता सिध्दता कक्षाकडे (सॉफ्ट कॉपी व हार्ड कॉपी)
गुरूवार दि. ०३ ऑक्टोबर, २०२४ पर्यंत सादर करावी.
- सोमवार दि. ३० सप्टेंबर, २०२४ पर्यंत संशोधन स्पर्धा आयोजित केल्याची माहिती सादर करणा-याच महाविद्यालये/परिसंस्थांना प्रत्येकी रू. २०००/- (रू. दोन हजार फक्त/-) इतके प्रती महाविद्यालय/परिसंस्था एवढे मानधन देण्यात येईल.

- विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त परिसंस्थेतील प्रत्येकी एका अनुभवी प्राध्यापकांना संशोधन समन्वयक (Academic & Research Co-Ordinator) म्हणून नेमण्यात आलेले आहे. संबंधित महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य/मान्यताप्राप्त परिसंस्थेचे मा. संचालक व शैक्षणिक व संशोधन समन्वयक यांच्या सक्रिय सहभागातून विद्यार्थ्यांमधील संशोधनवृत्ती वाढीस लावून संशोधन संस्कृती बळकट करण्याचा विद्यापीठाचा प्रयत्न आहे.
- विद्यार्थ्यांचे यश हे संबंधित महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य/मान्यताप्राप्त परिसंस्थेचे मा. संचालक व शैक्षणिक व संशोधन समन्वयक या सर्वांचा सक्रीय सहभाग व सहकार्यावर अवलंबून असल्याने प्रथम स्तरावर विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करण्याची जबाबदारी संबंधित महाविद्यालये/परिसंस्थेवर सोपविण्यात येत आहे. आविष्कार स्पर्धेमध्ये शैक्षणिक व संशोधन समन्वयकांच्या सक्रीय सहभागाचे महत्व लक्षात घेऊन मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख यांनी आप-आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विद्यापीठ विभागातील विद्यार्थ्यांची कार्यशाळा घेऊन त्यांना मार्गदर्शन करून प्रोत्साहित करावे.
- ग्रामीण तसेच दुर्गम भागातील प्रतिभावंत विद्यार्थ्यांना आविष्कार संशोधन स्पर्धेत सहभागी करून घेण्यासाठी प्रस्तुत विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी आप-आपल्या महाविद्यालयात/प्रथम स्तरीय आविष्कार संशोधन स्पर्धेचे आयोजन करावे त्यासाठी प्रस्तुत महाविद्यालयातील मा. प्राचार्य/मान्यताप्राप्त परिसंस्थेचे मा. संचालक/विद्यापीठातील विभागप्रमुख व प्राध्यापकांनी विषय तज्ञ म्हणून कार्य करावे.
- प्रथम स्तर स्पर्धेतून प्रत्येक महाविद्यालयांनी प्रत्येक स्तर/प्रत्येक शाखेतून प्रत्येकी २ संघाची निवड करून सदर यादी (सॉफ्ट कॉपी व हार्ड कॉपी) विद्यापीठातील अंतर्गत गुणवत्ता सिध्दता कक्षाकडे गुरुवार दि. ०३ ऑक्टोबर, २०२४ पर्यंत खालील तक्त्यानुसार सादर करावी.

Sr. No.	Category	Level		
		UG	PG	PPG (M.Phil.& Ph.D. Students those who are pursuing Ph.D. from SPPU)
1.	Humanities, Languages and Fine Arts			
2.	Commerce, Management and Law			
3.	Pure Sciences			
4.	Agriculture and Animal Husbandry			
5.	Engineering and Technology			
6.	Medicine and Pharmacy			

- ख्यातनाम विषयतज्ञांकडून सदर संकल्पनांचे परिक्षण करून पहिल्या टप्प्यात प्रस्तावांची निवड करण्यात येईल. याबाबत निवड झालेल्या सर्व महाविद्यालयांच्या मा. प्राचार्यांना/संचालक/विभागप्रमुखांना कळविण्यात येईल. तसेच निवड झालेल्या प्रस्तावांचे विभागीय स्तरांवर सादरीकरण करण्यासाठी निर्मात्रित करून संबंधित विद्यार्थ्यांना मा. तज्ञांकडून मार्गदर्शन करण्यात येईल.
- विद्यापीठाच्या वतीने विभागीय स्तरावरील (Zonal Level) आविष्कार स्पर्धांचे आयोजन ऑक्टोबर, २०२४ मध्ये करण्याचे प्रस्तावित आहे.

- विभागीय स्तरावर (Zonal Level) निवड झालेल्या संशोधक स्पर्धकांकरिता जिल्हास्तरावर (District Level) कार्यशाळा आयोजित करून त्यांच्या संकल्पना अंतिम स्पर्धेच्या दृष्टीने मार्गदर्शन करून यथायोग्य करण्यासाठी प्रयत्न केले जातील.
- सदर स्पर्धेच्या अंतिम संकल्पनांमधून स्पर्धेद्वारे गटनिहाय अंतिम स्पर्धकांच्या संघाची निवड करण्यात येईल.
- एकंदर प्रक्रियेमध्ये पुढे येणा—या अतिउच्च गुणवत्ताधारक संकल्पनांना विद्यापीठात नव्याने स्थापन झालेल्या Research & Innovation Park, Incubation Center या उद्योजक विकास योजना तसेच ASPIRE सारख्या संशोधन प्रोत्साहन योजनांशी जोडून Start-up तसेच बौद्धिक संपदा हक्कात रूपांतरण करण्याची प्रक्रिया गतीमान करण्यात येईल.
- सदरच्या संशोधन स्पर्धा या सोबत जोडलेल्या मार्गदर्शक नियम व तत्वानुसार आयोजित करण्यात याव्यात, ही विनंती.

प्रा. डॉ. देविदास वायदंडे
अध्यक्ष
अविष्कार संशोधन समिती
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
पुणे ४११००७

प्रा. डॉ. संजय ढोले
संचालक
अंतर्गत गुणवत्ता सिध्दता कक्ष
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
पुणे ४११००७

सोबत — मार्गदर्शक तत्वे

ELIGIBILITY RULES FOR PARTICIPANTS IN AVISHKAR

Categories/Disciplines of Avishkar

Students of the University are allowed to participate in any of the following category/disciplines irrespective of their own discipline/course.

Categories/Disciplines

Category 1: Humanities, Languages and Fine Arts

Category 2: Commerce, Management and Law

Category 3: Pure Sciences

Category 4: Agriculture and Animal Husbandry

Category 5: Engineering and Technology

Category 6: Medicine and Pharmacy

• Eligibility Rules for participation in Avishkar

- a) only bonafide, full time student who are enrolled for a UG or PG Degree in SPPU departments or its constituent /affiliated College/ recognized Institute to SPPU and whose examination is conducted by the University subsequent to passing of the 12th examination will be eligible.
- b) Student from any level/discipline can participate under any of the above disciplines.
- c) All the participating students for Avishkar shall fulfil the following conditions.

• For Undergraduate Students (UG):

Students pursuing studies in the SPPU departments or its constituent /affiliated Colleges or recognized institutes who are below the age of 25 years are eligible to participate in any of the six disciplines under this category depending upon the area of his/her research work irrespective of the faculty /stream/subject in which he/she has enrolled for the degree /diploma in the participating University.

• **For Post-graduate Students (PG):**

Students pursuing studies in the SPPU departments or its constituent /affiliated Colleges or recognized institutes who are below the age of 30 years are eligible to participate in any of the six disciplines under this category depending upon the area of his/her research work irrespective of the faculty /stream/subject in which he/she has enrolled for the degree /diploma in the participating University.

• **For Post-PG Students (PPG):**

Any person from SPPU departments or its constituent /affiliated Colleges or recognized institutes who has duly registered for (i) a degree such as M.Phil. /Ph.D. or (ii) registered for D.Sc. /D.Litt.etc. having acquired Post Graduate Degree/Diploma in the same subject/stream/faculty or (iii) pursuing Post-Doctoral Research project irrespective of the faculty/stream/subject in which he/she has enrolled for the said programme in the participating university without any stipulated age limit.

**For Teachers (TH):

Regarding participation of the teacher(s) in the Avishkar, only the SPPU approved teachers who are registered for their M.Phil./Ph.D. in SPPU departments/ or its constituent/Affiliated colleges/Recognized Institutes, will be allowed to participate and not those who have completed their M.Phil./Ph.D. degree/s and guiding the students for M.Phil./Ph.D.

Provisional admission to a course of a University or College shall not make the student eligible to represent the college in the Avishkar.

Computing age of Eligibility: For the purpose of computing years of eligibility of the participant, the academic year in which research convention is being held irrespective of whether the participants result is declared or not, shall be considered. Explanation: if a student completing 25 years on or before 31st December of the organizing year of Avishkar (eg.2014-15) his/her result is to be declared in between the month of January to July of the succeeding year of organization of Avishkar (i.e. in Jan. to July, 2015) shall be considered eligible. The result will normally be extended from June/July of current year to 12 calendar months of the next year.

Guidelines for College Level /Zonal Avishkar Competition*****

1. Participant poster size should be 1 M x 1M only.
2. Name of the participant should not be on the Poster.
3. Name of the guide/mentor participant should not be on the Poster.
4. Name of the department/s or its constituent/affiliated Colleges /recognized institutes should not be on the Poster.
5. Only selected entries should be taken further for Zonal Level.
6. The judge's decision will be final.

Guidelines for College Level /Zonal Avishkar Competition*****

1. Two judges from relevant discipline should evaluate each poster independently.
2. The judges should not be related to any participant of the competition.
3. The participants project work was to be evaluated on the following parameters –
  - a) Relevance of the Topic/Project.
  - b) Methodology adopted (use of local material, economical approach/techniques etc.)
  - c) Contribution/Hard Work/Efforts of the participant.
  - d) Innovativeness/Novelty/Newness of the project.
  - e) Outcome of the Project work.
  - f) Affordability of the project.

Evaluation Format as follows: -

Sr. No.	Poster No.	Relevance (20 Marks)	Methodology opted (20 Marks)	Contribution (20 Marks)	Innovativeness (20 Marks)	Outcome (20 Marks)	Total (100 Marks)
---------	------------	----------------------	------------------------------	-------------------------	---------------------------	--------------------	-------------------

Avishkar Planning Committee
Internal Quality Assurance Cell
Savitribai Phule Pune University,
Pune 411007